

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. +370 5 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai
El. p. generaline.prokuratūra@prokuratūros.lt

2024-06- Nr.

Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijos
El. p. info@policija.lt

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. rastine@tm.lt

Lietuvos advokatūrai
El. p. la@advokatura.lt

Lietuvos antstolių rūmams
El. p. info@antstoliurumai.lt

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos
tarnybai
El. p. teisinepagalba@vgtp.lt

Lietuvos savivaldybių asociacijai
El. p. bendras@lsa.lt

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
El.p. bendrasisd@vrm.lt

Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos
Respublikos vidaus reikalų ministerijos
El.p. ird@vrm.lt

DĖL PASIRENGIMO APYLINKIŲ TEISMŲ VEIKLOS TERITORIJŲ IR BYLŲ SKIRSTYMO POKYČIAMS NUO 2024 M. LIEPOS 1 D.

Lietuvos Respublikos Seimas 2023 m. birželio 29 d. priėmė nutarimą Nr. XIV-2135 „Dėl apylinkės teismo reorganizavimo“, Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymą (toliau – Įstatymas) ir kitus teismų reorganizavimą reglamentuojančius teisės aktus. Teismų tinklo peržiūra vykdoma dviem etapais:

1) nuo 2024 m. sausio 1 d. sujungtos Alytaus apylinkės teismo Lazdijų rūmų ir Alytaus rūmų, Panevėžio apylinkės teismo Pasvalio rūmų ir Biržų rūmų, Šiaulių apylinkės teismo Pakruojo rūmų ir Joniškio rūmų, Telšių apylinkės teismo Akmenės rūmų ir Mažeikių rūmų,

LIETUVOS
TEISMAI

Plungės apylinkės teismo Skuodo rūmų ir Plungės rūmų teritorijos, dėl neefektyviai valdomų teismų pastatų ir jiems tenkančių didelių išlaidų atsisakyta Alytaus apylinkės teismo Lazdijų rūmų, Panevėžio apylinkės teismo Pasvalio rūmų, Šiaulių apylinkės teismo Pakruojo rūmų, Telšių apylinkės teismo Akmenės rūmų, Plungės apylinkės teismo Skuodo rūmų pastatų;

2) kitų apylinkių teismų / teismo rūmų teritorijų apjungimas / perskirstymas vykdomas nuo 2024 m. liepos 1 d. Parengtu atskiru įstatymo projektu numatoma Plungės apylinkės teismo veiklos teritorijas po Plungės apylinkės teismo reorganizavimo išdalinti Klaipėdos apylinkės teismui ir Telšių apylinkės teismui. Pažymėtina, kad šiuo metu Plungės apylinkės teismo reorganizavimo įstatymas ir kiti su reorganizavimu susiję teisės aktų projektai dar nėra priimti, jie yra svarstomi Seime.

Apylinkių teismų veiklos teritorijų pokyčiai nuo 2024 m. liepos 1 d.:

- **Alytaus apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Alytaus rūmai** (apims buvusių Prienų rūmų veiklos teritoriją, tačiau Prienuose išliks teismo patalpos) ir **Druskininkų rūmai** (apims buvusių Varėnos rūmų veiklos teritoriją, tačiau Varėnoje išliks teismo patalpos).

- **Kauno apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Kauno rūmai** (apims buvusių Kaišiadorių rūmų veiklos teritoriją, tačiau Kaišiadoryse išliks teismo patalpos) ir **Kėdainių rūmai** (apims buvusių Jonavos rūmų veiklos teritoriją, tačiau Jonavoje išliks teismo patalpos).

- **Klaipėdos apylinkės teismas.** Šiame teisme apjungiami visi teismo rūmai, tačiau teismo patalpos išliks Klaipėdoje ir Gargžduose.

- **Panevėžio apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Biržų rūmai**, **Panevėžio rūmai** ir **Rokiškio rūmai** (apims buvusių Kupiškio rūmų veiklos teritoriją, tačiau Kupiškyje teismo patalpos išliks).

- **Šiaulių apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Radviliškio rūmai** (apims buvusių Joniškio rūmų veiklos teritoriją, tačiau teismo patalpos Joniškyje išliks), **Raseinių rūmai** (apims buvusių Kelmės rūmų veiklos teritoriją, tačiau Kelmėje teismo patalpos išliks) ir **Šiaulių rūmai**.

- **Marijampolės apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Marijampolės rūmai** ir **Vilkaviškio rūmai** (apims buvusių Šakių rūmų veiklos teritoriją, tačiau Šakiuose teismo patalpos išliks).

- **Tauragės apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Šilutės rūmai** ir **Tauragės rūmai** (apims buvusių Šilalės rūmų veiklos teritoriją, tačiau teismo patalpos Šilalėje išliks; taip pat prie šių rūmų bus prijungta buvusių Jurbarko rūmų veiklos teritorija, tačiau teismo patalpos Jurbarko išliks).

- **Utenos apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Anykščių rūmai** (apims buvusių Molėtų rūmų veiklos teritoriją, tačiau Molėtuose teismo patalpos išliks), **Ignalinos rūmai** (prie kurių bus prijungiami Švenčionių rūmai ir jų veiklos teritorija, tačiau Švenčionyse teismo patalpos išliks), **Utenos rūmai** ir **Zarasų rūmai** (apims buvusių Visagino rūmų veiklos teritoriją, tačiau Visagine teismo patalpos išliks).

- **Vilniaus regiono apylinkės teismas.** Teismą sudarys **Šalčininkų rūmai**, **Trakų rūmai**, **Ukmergės rūmai** (apims buvusių Širvintų rūmų veiklos teritoriją, tačiau teismo patalpos Širvintose išliks) ir **Vilniaus rajono rūmai**.

Siekiant tinkamai ir laiku pasirengti įstatymo įgyvendinimui bei užtikrinti tinkamą apylinkių teismų ir kitų su teismų veikla susijusių institucijų darbo organizavimą, po įstatymo priėmimo (2023 m. birželio 29 d.) Teisėjų tarybos nutarimu sukurta darbo grupė, parengtas Teismų reformos įgyvendinimo priemonių planas, periodiškai buvo organizuojami Teisėjų tarybos atstovų, apylinkių teismų pirmininkų, kanclerių susitikimai. Taip pat 2023 m. rugpjūčio 24 d., 2024 m. birželio 11 d. Nacionalinėje teismų administracijoje organizuoti tarpinstituciniai pasitarimai su Teisingumo ministerijos, Generalinės prokuratūros, Policijos departamento, Lietuvos advokatūros ir kitų institucijų atstovais, kuriuose buvo aptariami

apylinkių teismų ir kitų institucijų laukiantys iššūkiai po apylinkių teismų tinklo pokyčių įgyvendinimo.

Dėl bylų skirstymo pakeitimų apylinkių ir apygardų teismuose

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 62¹, 304, 441 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 62², 62³ straipsniais įstatymu, 2024 m. liepos 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK):

- 62² straipsnio pakeitimai, numatantys, kad bylos, kurios CPK nustatytais atvejais apylinkių teismuose gali būti nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka ir kurioms netaikomos išimtinio teisingumo taisyklės, paskirstomos naudojantis kompiuterine programa apylinkių teismams arba jų rūmams, atsižvelgiant į jų darbo krūvį ir vadovaujantis Teisėjų tarybos patvirtintomis bylų paskirstymo taisyklėmis;

- 62³ straipsnio pakeitimai, numatantys, kad bylos pagal apeliacinius skundus (atskirusius skundus) dėl neįsiteisėjusio apylinkės teismo sprendimo, nutarties kompiuterine programa paskirstomos tarp apygardų teismų, atsižvelgiant į jų darbo krūvį ir vadovaujantis Teisėjų tarybos patvirtintomis bylų paskirstymo taisyklėmis.

Nustatyta, kad tokių aukščiau nurodytų naudojančių kompiuterine programa paskirstytų bylų teisingumas nekeičiamas – bylą nagrinėjantis teisėjas (teisėjų kolegija) veikia teismo, kuriam byla teisinga, vardu.

Siekiant užtikrinti aukščiau minėtų nuostatų įgyvendinimą nuo 2024 m. liepos 1 d., buvo kuriama galimų pokyčių, susijusių su bylų skirstymu ir teismų reforma, koncepcija. Išgryninus pagrindinius bylų skirstymo proceso principus pagal CPK 62² ir 62³ straipsnių nuostatas, atlikti paruošiamieji analizės darbai siekiant pritaikyti Lietuvos teismų informacinę sistemą (toliau – LITEKO) numatytiems pokyčiams.

Š. m. sausio-kovo mėn. vykusiuose apylinkių teismų pirmininkų ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo bei apygardų teismų pirmininkų ir / ar Civilinių bylų skyrių pirmininkų susitikimuose aptarta galima CPK 62² ir 62³ straipsnių nuostatų įgyvendinimo LITEKO koncepcija.

Teisėjų tarybos 2024 m. birželio 20 d. nutarimu Nr. 13P-75-(7.1.2.) „Dėl Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašo, patvirtinto Teisėjų tarybos 2015 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 13P-123-(7.1.2) „Dėl Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašo patvirtinimo“, pakeitimo“ pakeistas Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklių aprašas.

Pokyčiai apylinkių teismuose. Asmeniui pateikus teisingam teismui dokumentus ir bylą užregistravus teisme, byla LITEKO Bylų skirstymo moduliui gali būti paskirta nagrinėti kito teismo / teismo rūmų, nei kuriam / kuriems buvo pateikta, teisėjams, nekeičiant bylos teisingumo. Apie priskirtą bylai nagrinėti teisėją proceso dalyviai bus informuojami Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portale e.teismas.lt arba raštu. Apylinkių teismuose tokiu būdu perskirstomos šių kategorijų bylos:

- Dėl teismo įsakymo išdavimo;
- Bylos dėl pinigų sumų, neviršijančių penkių tūkstančių eurų, priteisimo;
- Bylos, nagrinėjamos dokumentinio proceso tvarka.

Teismui nusprendus bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka, pagal CPK 62² straipsnio nuostatas, prioritetas teikiamas dalyvavimui teismo procese nuotoliniu būdu panaudojant informacinių ir elektroninių ryšių technologijas. Esant poreikiui, asmenys turės galimybę naudotis teismo, kuriam byla teisinga, informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (vaizdo konferencijomis, telekonferencijomis ir kita) to apylinkės teismo arba tų apylinkės teismo rūmų patalpose. Jei posėdis negali būti organizuojamas nuotoliniu būdu, numatomas teisėjo vykimasis į arčiau asmens gyvenamosios vietos ar buveinės esančius apylinkės teismo rūmus ar teismo infrastruktūrą.

Pokyčiai apygardų teismuose. Pažymėtina, kad bylos pagal apeliacinius skundus civilinėse bylose bus skirstomos tarp visų apygardų teismų teisėjų atsižvelgiant į teisėjų

darbo krūvj. Pirmosios instancijos teismui persiuntus bylą teisingam apygardos teismui ir ją užregistravus, byla automatizuotu būdu LITEKO paskiriama sistemos parinktam bet kurio apygardos teismo teisėjui. Apie priskirtą bylą nagrinėti teisėją proceso dalyviai bus informuojami Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portale *e.teismas.lt* arba raštu.

Teismui nusprendus bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka, pagal CPK 62³ straipsnio nuostatas, prioritetas teikiamas dalyvavimui teismo procese nuotoliniu būdu panaudojant informacinių ir elektroninių ryšių technologijas. Esant poreikiui, asmenys turės galimybę naudotis teismo, kuriam byla teisinga, informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (vaizdo konferencijomis, telekonferencijomis ir kita) to apygardos teismo patalpose. Jei posėdis negali būti organizuojamas nuotoliniu būdu, numatomas teisėjo vykimas į arčiau asmens gyvenamosios vietos ar buveinės esantį apygardos teismą.

Dėl informacinių sistemų atnaujinimo darbų

Informuojame, kad dėl apylinkių teismų veiklos teritorijų ir bylų skirstymo pokyčių bus vykdomi informacinių sistemų atnaujinimo darbai:

- nuo 2024 m. birželio 30 d. 00.00 val. iki 2024 m. liepos 1 d. 7.00 val. neveiks Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalas *e.teismas.lt*. Portalo naudotojai apie tai bus informuoti informaciniu pranešimu portale;

- nuo 2024 m. birželio 30 d. 00.00 val. iki 2024 m. liepos 1 d. 7.00 val. nebus galimybės naudotis LITEKO, teismų viešų duomenų paieškos priemonėmis, taip pat teismų naudotojams nebus galimybės prisijungti prie Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos.

Būtume dėkingi, jei šią informaciją išplatintumėte suinteresuotoms pavaldžioms institucijoms, įstaigoms bei darbuotojams.

Administracija atkreipia dėmesį į tai, kad sistemos atnaujinimo metu iki š. m. birželio 30 d. Portalo vartotojų teismams (teismo rūmams) pateikti ir LITEKO neužregistruoti dokumentai bus perkelti atitinkamiems po pokyčių veiksiantiems teismams / teismo rūmams. Įdiegus atnaujinimus, galimi laikini LITEKO veikimo sulėtėjimai, funkcijų veikimo sutrikimai visiems teismams. Administracija numato imtis visų reikiamų priemonių sklandžiam sistemos veikimui atkurti bei užtikrinti operatyvų sutrikimų, kilusių po įdiegtų atnaujinimų, šalinimą.

Suprasdami, kad sistemų atnaujinimai gali sudaryti kliūčių nuosekliam darbui, tikimės sklandaus bendradarbiavimo, efektyvaus susižinojimo ir kolektyvinio susidariusių problemų sprendimo. Prašome esant galimybėms kylančius veiklos trikdžius spręsti ir organizacinėmis priemonėmis.

Iš anksto dėkojame už bendradarbiavimą.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas,

Antanas Jatkevičius